

ZALA MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

Ügyiratszám: ZAF/010/859-1/2015	Tárgy: Növény-egészségügyi zárlat, kötelező növény- egészségügyi intézkedés elrendelése
Ügyintéző: Szabó Béla	Hiv. szám: -
Telefon: 92/550-160	Melléklet: Zárleti (<i>Grapevine flavescence dorée</i>) fitoplazma tünetismertető

A Zala Megyei Kormányhivatal Élelmiszerlánc-biztonsági Növény- és Talajvédelmi Főosztály, Növény- és Talajvédelmi Osztály, mint elsőfokú élelmiszerlánc-felügyeleti szerv a 2014. évi szőlő arany színű sárgaság fitoplazma (*Grapevine flavescence dorée phytoplasma*) zárlati károsító okozta fertőzés miatt meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T - o t :

Az elsőfokú élelmiszerlánc-felügyeleti szerv a zárlati károsítónak minősülő szőlő arany színű sárgaság fitoplazma fertőzés felszámolása és visszaszorítása érdekében az alábbi növény-egészségügyi zárlati és kötelező növényvédelmi intézkedéseket hozza az alább felsorolt települések – beleértve azok bel- és külterületi (zártkerti) - ingatlanain található szőlő ültetvények és szőlő növényekre vonatkozóan.

Rédics, Gosztola, Lendvadedes, Lenti, Kerkateskánd, Lovászi, Tornyiszentmiklós települések fent érintett ingatlanait – mivel a 2014. évben megtalált zárlati károsítóval fertőzött növények 1 km-es körzetében található - fertőzött területté,
Tormafölde, Dobri, Kerkaszentkirály települések fent érintett ingatlanait – mivel a 2014. évi zárlati károsító fertőzés nyomán kijelölt fertőzött terület 3 km-es körzetében található - védő (puffer) zónává jelölöm ki.

I.) A fertőzött területre vonatkozóan a szőlő növény, szőlő ültetvény használója (földhasználó, tulajdonos) az alábbi előírásokat köteles betartani:

1.) A zárlat ideje alatt a zárlat alá helyezett területről hatóságom engedélye nélkül a zárlati károsítónak minősülő szőlő arany színű sárgaság fitoplazma fertőzés tüneteit vizuálisan mutató, illetve laboratóriumi vizsgálattal igazoltan fertőzött szőlő növényt, szőlő szaporító- és ültetési anyagot, egyéb gazdanövényt (erdei iszalagot - *Clematis vitalba*-t) tilos kivinni. A szőlő területről tilos elszállítani szőlő szaporító- és ültetési anyagot, mely kötelezés alól a hatóság a vonatkozó jogszabályban foglalt feltételek teljesülése esetén kérelemre felmentést adhat. Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv által kijelölt fertőzöttnek minősülő növényt meg kell semmisíteni! A károsító terjedését elősegítő terméket, anyagot, eszközt a területre ki- és bevinni tilos! Szőlő szaporító- és ültetési anyagot a területre csak

hatósági növény-egészségügyi ellenőrzésben részesített szőlőiskolákból, forgalmazó helyekről származó tétélekből szabad telepíteni.

2.) Az elsőfokú élelmiszerlánc-felügyeleti szerv a zárlati károsítónak minősülő szőlő aranyszínű sárgaság fertőzést terjesztő amerikai szőlőkabóca rovarvektor (*Scaphoideus titanus*) ellen kötelező védekezést ír elő! 2015. évben, illetve a növény-egészségügyi zárlat fenntartásáig a rovarvektor biológiáját figyelembe véve a vegetációs időszakban 2-3 alkalommal kötelező kémiai – vagy avval egyenértékű hatékony - védekezést folytatni. A zárlati károsító ellen végzett célzott növényvédőszeres kezelésekről nyilvántartást szükséges vezetni (permetezési napló), melyet az utolsó bejegyzéstől számított 3 évig köteles megőrizni!

3.) A fertőzést terjesztő amerikai szőlőkabóca rovarvektor szőlővesszőkre esetlegesen lerakott tojásainak elpusztítása érdekében a tél végi metszéssel eltávolított és eltávolítandó vesszőket égetéssel kell megsemmisíteni. 2016. tavasszal, illetve a növény-egészségügyi zárlat fenntartásáig a rügyfakadáshoz közeli időszakban olajos (paraffin- vagy vazelinolaj) készítményekkel kell gyéríteni a vesszőkön áttelelő tojások számát!

4.) Rendszeresen ellenőrizni kell a szőlő növényeket és ültetvényeket. Az esetlegesen előforduló zárlati károsítónak minősülő szőlő aranyszínű sárgaság fertőzési gyanút haladéktalanul jelenteni kell az elsőfokú élelmiszerlánc-felügyeleti szervnek.

5.) Nem létesíthető szőlőiskola és szőlő törzsültetvény.

II.) A védő (puffer) zónává vonatkozóan a szőlő növény, szőlő ültetvény használója (földhasználó, tulajdonos) az alábbi előírásokat köteles betartani:

1.) A zárlat ideje alatt a zárlat alá helyezett területről hatóságom engedélye nélkül *Grapevine flavescence dorée phytoplasma* fertőzést vizuálisan mutató, illetve laboratóriumi vizsgálattal igazoltan fertőzött szőlő növényt, szőlő szaporító- és ültetési anyagot, egyéb gazdanövényt: erdei iszalag: (*Clematis vitalba*) kivinni, illetve a károsító terjedését elősegítő terméket, anyagot, eszközt a területre ki- és bevinni tilos! Szőlő szaporító- és ültetési anyagot a területre csak hatósági növény-egészségügyi ellenőrzésben részesített szőlőiskolákból, forgalmazó helyekről származó tétélekből szabad telepíteni.

2.) Az elsőfokú élelmiszerlánc-felügyeleti szerv a zárlati károsítónak minősülő szőlő aranyszínű sárgaság fertőzést terjesztő amerikai szőlőkabóca rovarvektor (*Scaphoideus titanus*) ellen kötelező védekezést ír elő! 2015. évben, illetve a növény-egészségügyi zárlat fenntartásáig a rovarvektor biológiáját figyelembe véve a vegetációs időszakban 2-3 alkalommal kötelező kémiai – vagy avval egyenértékű hatékony - védekezést folytatni. A zárlati károsító ellen végzett célzott növényvédőszeres kezelésekről nyilvántartást szükséges vezetni (permetezési napló), melyet az utolsó bejegyzéstől számított 3 évig köteles megőrizni!

3.) A fertőzést terjesztő amerikai szőlőkabóca rovarvektor szőlővesszőkre esetlegesen lerakott tojásainak elpusztítása érdekében a tél végi metszéssel eltávolított és eltávolítandó vesszőket égetéssel kell megsemmisíteni. 2016. tavasszal, illetve a növény-egészségügyi zárlat fenntartásáig a rügyfakadáshoz közeli időszakban olajos (paraffin- vagy vazelinolaj) készítményekkel kell gyéríteni a vesszőkön áttelelő tojások számát!

4.) Az esetlegesen előforduló *szőlő aranyszínű sárgaság fitoplazma* zárlati károsító fertőzési gyanút haladéktalanul jelenteni kell az elsőfokú élelmiszerlánc-felügyeleti szervnek.

5.) Nem létesíthető szőlőiskola és szőlő törzsültetvény a zárlati károsítónak minősülő *szőlő aranyszínű sárgaság fitoplazma* fertőzés szempontjából fertőzött területté minősített területek – fent felsorolt települések – határától számított 100 méter távolságon belül.

III.) A fertőzött területeket és a védő (puffer) zónát együttesen körülhatárolt területnek jelölöm ki, ahol a használó (földhasználó, tulajdonos) az alábbi előírást köteles betartani:

- A körülhatárolt területen belül található elhanyagolt ültetvényt és egyéb gondozatlan szőlő területeket úgy kell tekinteni, hogy a termelő, vagy tulajdonos nem teljesítette a zárlatinak minősülő kórokozó terjedésének megakadályozására és a zárlati károsító terjesztését végző rovarok (rovarvektorok) egyedszámának gyérítésére vonatkozó kötelezettséget.

Az elsőfokú élelmiszerlánc-felügyeleti szerv kötelezi a földhasználót, hogy a körülhatárolt területen az esetlegesen előforduló *zárlati károsítónak minősülő szőlő aranyszínű sárgaság* fertőzés felszámolásáig a növény-egészségügyi zárlati intézkedéseket folyamatosan tartsa be.

A növény-egészségügyi zárlat feloldásáról a hatóság határozat formájában dönt.

A határozat hirdetményi úton kerül közlésre az elsőfokú élelmiszerlánc-felügyeleti szerv által körülhatárolt területet érintő településeken (fertőzött terület, feltételezetten fertőzötté nyilvánított terület) található földhasználókkal, az ingatlanuk fekvése szerinti illetékes hegyközség és önkormányzatok hirdető tábláján keresztül.

A hatóság figyelmezteti az ügyfelet, hogy amennyiben az előírt kötelezettségének nem, vagy nem megfelelően tesz eleget, a hatóság az ügyféllel szemben 15.000 Ft-tól 2.000.000 Ft-ig terjedő mértékű növényvédelmi bírságot szab ki.

A hatóság felhívja az ügyfél figyelmét arra, hogy a határozatban foglaltak be nem tartásával adott esetben megvalósíthatja a 2012. évi C. törvény (Btk.) 361. § c) pontjában meghatározott, elzárással is büntethető járványügyi szabályszegés vétségét.

Jelen határozat ellen, annak közléstől számított 15 napon belül a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Növény-, Talaj- és Agrárkörnyezet-védelmi Igazgatóságához címzett, de az **élelmiszerlánc-felügyeleti szervnél (8900-Zalaegerszeg, Kinizsi út 81.)** benyújtott fellebbezésnek van helye. A fellebbezés eljárás díja 10.000 forint, amelyet MÁK 100490006-0302979-00000000 sz. számlára kell megfizetni. Az utalás közlemény rovatába az ügyirat számát szíveskedjen feltüntetni .

A fellebbezés elektronikus úton történő előterjesztésére nincs lehetőség.

A fellebbezésnek a határozat végrehajtására halasztó hatálya nincs!

I N D O K O L Á S

Az elsőfokú élelmiszerlánc-felügyeleti szerv a 2014. évben, *szőlő aranyszínű sárgaság fitoplazma* országos ellenőrzési programja keretében, **Rédics, Lendvadedes, Lenti, Kerkateskánd, Lovászi, Tornyiszentmiklós településeken** található szőlő ültetvényekből, szőlő növényekből mintát gyűjtött és a nemzeti referencia laboratórium (Növény-egészségügyi és Molekuláris Biológiai Laboratórium) molekuláris biológiai módszerekkel megvizsgálva **szőlő aranyszínű sárgaság fitoplazma (*Grapevine flavescence dorée phytoplasma*) zárlati károsító okozta fertőzést** állapított meg.

A fentiek alapján a hatóság a zárlati károsító okozta fertőzés felszámolása és visszaszorítása érdekében:

- A zárlati károsítóval fertőzött szőlő növények termő helyét **fertőzött táblává** nyilvánította,
- A fertőzött táblák 1 km-es körzetében lévő szőlő növényekkel beültetett – a rendelkező részben felsorolt településeken található – ingatlanokat **fertőzött területként jelölte meg**,
- A fertőzött területek 3 km-es körzetében lévő szőlő növényekkel beültetett – a rendelkező részben felsorolt településeken található – ingatlanok képezik a **védő (puffer) zónát**,

A fertőzött növénye/ke/t magában foglaló táblákra vonatkozó növény-egészségügyi zárlati intézkedések külön határozatokban kerültek elrendelésre, melyek jelen határozat kiadásával azok előírásainak érintetlenül hagyása mellett változatlanul érvényben maradnak.

A növény-egészségügyi feladatok végrehajtásának részletes szabályairól szóló 7/2001. (I. 17.) FVM rendelet (a továbbiakban: R.) 2. számú melléklet A. részének II. szakasza d) pont 6.) alpontja szerint a *szőlő aranyszínű sárgaság fitoplazma Grapevine flavescence dorée phytoplasma zárlati károsító*, amennyiben meghatározott növényen, növényi terméken fordul elő és Magyarországra, valamint az Európai Unió területére való behurcolása és terjedésének elősegítése tilos.

Az elsőfokú élelmiszerlánc-felügyeleti szerv a R. 11. § (1) bekezdése értelmében jelölte ki a fertőzött táblát, a fertőzött területet és a védő(puffer) zónát. A jogszabály szerint a „zárlati károsító elterjedésének megelőzése érdekében a növény- és talajvédelmi igazgatóság biztonsági sávot jelölhet ki. Biztonsági sáv az a terület, ahol egy meghatározott károsító, amely ellen hatóságilag előírt módon védekeznek nem, vagy csak alacsony szinten fordul elő, illetve amely terület körülvesz egy fertőzött vagy károsítótmentes területet vagy termőhelyet, illetve egy termőhely fertőzött vagy károsítótmentes részét vagy azzal szomszédos, és ahol növényegészségügyi intézkedéseket, kötelező növényvédelmi technológiát vezetnek be a károsító terjedésének megakadályozására.”

A hatóság a rendelkező részben a kötelező védekezésről és az egyéb intézkedések megtételének elrendeléséről az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Éltv.) 48. § (1) bekezdése alapján határozott: „Növények és növényi termékek egyes károsítói behurcolásának, elterjedésének és felszaporodásának megakadályozása, kártételének csökkentése, felszámolása érdekében, továbbá a károsító természetéhez és elterjedtségéhez mérten, a veszély elhárításához szükséges mértékben és ideig az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott esetekben az alábbi növény-egészségügyi intézkedéseket hozhatja:

a) fertőtlenítést, megsemmisítést rendelhet el, amelynek érdekében meghatározott szerek, eszközök, illetve eljárások alkalmazását előírhatja vagy betilthatja;

d.) fogékony növényfajok, illetve fajták termesztését korlátozhatja, betilthatja

e.) károsítók, valamint a fertőzés közvetítését lehetővé tevő tárgyak szállítását, forgalomba hozatalát és tárolását betilthatja, korlátozhatja, engedélyhez, illetve bejelentéshez kötheti;

g) a károsítók behurcolásának és elterjedésének megakadályozására, előfordulásának, felszaporodásának figyelemmel kísérésére és a védekezési intézkedések megtételére kötelezhet;

i) korlátozhatja a fertőzött, a fertőzés gyanús vagy a fertőzésveszélynek kitett ingatlanok, földterületek mezőgazdasági célú használatát, hasznosítását, valamint az ilyen földterületeket növény-egészségügyi zárlat alá helyezheti

k) elrendelheti növények vagy növényi termékek tárolására, raktározására szolgáló földterületek, épületek, építmények, helyiségek vagy tartályok fertőtlenítését, mentesítését vagy megtisztítását, és ennek érdekében meghatározott anyagok, eszközök vagy eljárások használatát előírhatja vagy betilthatja.”

A hatóság a kötelező védekezési és jelentési kötelezettséget az Éltv.17. § (1) bekezdés a), b), c) pontjai alapján írta elő, miszerint a termelő, illetve a földhasználó köteles a zárlati és a vizsgálatköteles nem zárlati károsítókat elpusztítani, azok behurcolását, meghonosodását, terjedését megakadályozni, valamint a zárlati károsítóval történő fertőzést vagy annak gyanúját bejelenteni.

A hatóság a zárlati intézkedéseket a R. 7. számú mellékletének 1.4.1. pontja értelmében hozta meg, mivel a szőlőn előforduló Grapevine flavescence dorée phytoplasma fertőzés esetén „a fertőzött növényeket, valamint a környezetükben lévő és a fertőzés továbbterjesztésére alkalmas növényeket, valamint az azokat termő területet haladéktalanul zárlat alá kell helyezni. A fertőzött növényeket soron kívül meg kell semmisíteni, és a zárlat alá helyezett területet megfigyelés alatt kell tartani. Szaporító- és ültetvényanyagok esetében a fertőzött növények környezetében lévő gazdanövényeket, továbbá a fertőzött növények anyanövényeit e károsítók kimutatására alkalmas módszerekkel meg kell vizsgálni, és a vizsgálat eredménye alapján a fertőzött növényeket és közvetlen környezetükben lévő, nem fertőzött gazdanövényeket haladéktalanul meg kell semmisíteni. A fertőzést terjesztő vektorok elleni védekezéssel folyamatosan gondoskodni kell. A zárlat a fertőzés megszüntetése után, a mentes vizsgálati eredmények birtokában oldható fel.”

A hatóság meglátelése szerint a mezőgazdasági termelés zavartalanságának, továbbá az egészséges környezethez fűződő jog biztosítása érdekében, a különféle zárlati vagy vizsgálatköteles nem zárlati károsítók elleni védekezés, ösztársadalmi érdek, így a védekezési késedelem, illetve e kötelezettségek teljesítésének elmaradása adott esetben jelentős vagy helyrehozhatatlan kárral járhat.

A hatóság a fentiekre tekintettel a határozat azonnali végrehajtását rendelte el a R. 7. §-a, valamint a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXI. törvény (a továbbiakban: Ket.) 101. § (1) bekezdése és (5) bek. a), c) és e) pontja alapján.

A hatóság hatáskörét a Tv a 37. § (2) c) pontja, a 32. § (4) c) pontja és 57. § o) pontja, valamint a R. 9. § állapítja meg.

Határozatomat a megyei kormányhivatalok mezőgazdasági feladatainak meghatározásáról szóló 68/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 5. § (2) bekezdése által biztosított jogkörben, valamint a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 66/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdésében meghatározott illetékesség alapján hoztam.

Az ügyfél figyelmeztetése, az eljárásí bírság, illetve a növényvédelmi bírság kiszabásának lehetőségére a Ket. 61.§ (1) bek., továbbá a Tv. 60. § (1) a) pontján alapul.

A fellebbezési jog lehetőségéről és feltételeiről, illetve halasztó hatályának kizártságáról a Ket. 98. § (1) bekezdése, 99. § (1) bekezdése és a 101. §-a, valamint a fellebbezési eljárás díjáról szóló tájékoztatás a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, valamint a megyei kormányhivatalok mezőgazdasági szakigazgatási szervei előtt kezdeményezett eljárásokban fizetendő igazgatási szolgáltatási díjak mértékéről, valamint az igazgatási szolgáltatási díj fizetésének szabályairól szóló 63/2012. (VII. 2.) VM rendelet 4. § (3) bekezdésének megfelelően történt.

A határozat hirdetményi úton történő közlése az Éltv. 42. § (2) bekezdése, ill. a Ket. 80. § (1) bek. a) pontján alapul, mivel a termelők nagyszámú érintettsége áll fenn, és lakcímük nem áll teljes körűen az eljáró hatóság rendelkezésére.

A fellebbezés elektronikus úton való benyújtásának kizártságáról a Ket. 72. § (1) bekezdés da) pontja szerint adtam tájékoztatást.

Zalaegerszeg, 2015.05.20.

Köszönettel és tisztelettel:

Rigó Csaba kormány megbízott nevében és megbízásából:

dr. Németh Ágnes Izabella
főosztályvezető

Kapják:

1. Érintett gazdálkodók Rédics, Lendvadedes, Lenti, Gosztola, Kerkateskánd, Tornyiszentmiklós, Lovászi, Tormafölde, Dobri, Kerkaszentkirály Önkormányzatainak hirdetménye útján
2. Dél-Zalai Hegyközség 8746-Nagyrada, Kossuth u. 51.
3. Irattár